

Zpráva o teologicko – pastoračním kongresu

a Světovém setkání rodin v irském Dublinu od 22. - 26. srpna 2018

Teologicko-pastorační kongres předcházel vlastnímu Světovému setkání rodin. Zúčastnilo se ho více než 37 000 lidí z řad kléru, laiků, všech věkových kategorií, rodin, dospívající, děti, lidí věřících, ale i těch, kteří nejsou křesťany a zajímají se o manželství a rodinu. Program se skládal z více než 60 panelů a několika přednášek. Paralelně probíhal program pro děti a mládež. Kongres a následné Setkání zabezpečovalo 7000 dobrovolníků širokého věkového rozptylu (věkový průměr byl přibližně 50 let). Papež František se kongresu osobně nezúčastnil, přiletěl v sobotu 25.8 a propojil návštěvu samotného Irska s účastí na Světovém setkání.

Papež František reflektoval svoje dojmy z cesty následovně:

1. Zdůraznil potřebu přiznat těžká provinění proti ochraně dětí a zacházení se svobodnými matkami (sám požádal o odpuštění během úkonu kajícího na začátku nedělní mše svaté) a ocenil snahy biskupů o odstranění následků zneužívání. Papež prosil biskupy, aby byli nablízku Bohu a Božímu lidu s upřímností, která je vzdálená autoritářské a strnulé církvi. Vyslovil naději, že s pokorou a důvěrou v Boží milost rozpoznají nové cesty pro novou dobu.
2. V současném převratném společenském vývoji považuje za velké téma předávání víry v celé její úplnosti a kráse. Ze Světového setkání si odvezl velkou naději a odvahu, že rodiny si svého úkolu budou stále více vědomy. Rodina předává víru ve svém „nářečí“, tedy způsobem, který je vlastní jen konkrétnímu rodinnému společenství. Papež zmínil nezastupitelnou úlohu katolických škol a programů náboženského vzdělávání při vytváření kultury víry a smyslu pro misionářského ducha. Laici mají vnášet hodnoty opírající se o jejich víru do různých oblastí života, kde se nacházejí.
3. Svoji účastí na Světovém setkání chtěl především posílit křesťanské rodiny v jejich povolání. Tisíce přítomných rodin – manželské páry, prarodiče, děti – byly výmluvným znamením krásy Božího snu o celé lidské rodině: Sen Boží je jednota, svornost a pokoj v rodinách a ve světě, plod věrnosti, odpuštění a smíření, které nám daroval Kristus.
4. Kristus zve rodiny, aby se na tomto snu podílely a vytvořily svět jako dům, kde nikdo není sám, nikdo není nechtěný, nikdo není vyloučený. Proto bylo motto setkání velmi výstižné: Radost pro svět.

5. Skutečným světlem byla svědectví manželské lásky párů různého věku a svědectví rodin z válečných oblastí, rodin obnovených odpuštěním nebo zachráněných od závislosti. Jak moc potřebuje svět revoluci lásky, revoluci něhy, která nás zachrání před současnou kulturou provizoria. A tato revoluce začíná v srdci rodiny.
6. Zvláštní roli pro posílení rodinných pout a předávání pokladu víry má komunikace mezi generacemi. Zdá se ale, že prarodiče vyrušují. V naší kultuře, v níž se zbavujeme odpadků, máme i k prarodičům odstup. Ale prarodiče jsou modrostí, pamětí národa a rodin.

Hlavní témata, která zazněla ve svědectvích rodin během Festivalu rodin:

- **Odpuštění**, které předpokládá opuštění a darování a které je první ze tří důležitých slov „promiň, děkuji, prosím“.
- **Využívání sociálních sítí** může sloužit k budování vztahů v rodině, např. k překonávání vzdáleností mezi rodiči a dětmi.
- Vzájemná láska a víra, které pomáhají překonat **následky války** a ztráty domova.
- **Solidarita** pomáhající obnovit život a obrodit naději.
- **Začínat v manželství stále znovu.**

Významnou součástí programu pro děti a mládež byla věnována představení nového katechizmu pro děti **YOUCAT for Kids**. Katechismus byl představován rodičům, kteří společně s dětmi objevovali jeho obsah interaktivní formou.

Delegace ČBK jednala s náměstkyní ředitele sekce pro manželství a rodinu, život a laiky Biskupské konference USA o americkém programu mentoringu snoubenců připravujících se na manželství.

Delegace ČBK jednala se slovenskými kolegy z Domu prijatia pre rodiny Rodinkovo o programu Manželé v těžkostech, který se zaměřuje na pomoc manželům ve vážné krizi, podle programu vzniklého v italském Loppianu. Podobně se vedly rozhovory se zástupci komunity Retrouvaille o možnostech spolupráce.

Postřehy z tematických celků, které byly předmětem jednotlivých panelů, přednášek a kázání:

Rodina má misijní úkol

Mnohokrát bylo během přednášek a panelů opakováno motto Setkání „Radost lásky“. Zdrojem radost není soběstačnost rodiny, ale její víra, naděje a láska, která se opírá o modlitbu zahrnující všechno dění každodenního života. Křesťanská rodina si nemá nechávat zkušenost Boží pomoci pro sebe, ale má zvát ostatní, aby „přišli a uvěřili“.

Předávání víry v rodině

Tomuto tématu bylo věnováno několik panelů. Přítomní zdůrazňovali prvořadý důraz osobního svědectví i rodičů, příbuzných a blízkých. Např. Afričané poukazovali na to, že u nich vychovává celá vesnice. Svědectví víry zahrnuje nejen modlitbu, ale i rituály a praktikované prosby za odpuštění (i dětí rodičům) a bezpodmínečné přijetí dítěte jako daru nikoliv jako vlastnictví.

Rodičovství je nejdůležitějším povoláním nejen pro předávání víry. První „lekce“ náboženství se odehrávají doma. Doma se dítě učí s Bohem mluvit a milovat jej i lidi.

V dospívání je třeba mladým pomoci zapojit se do mládežnických klubů, dobrovolnictví, kde se mohou darovat, objevit své dary a talenty, objevit, že jejich život má smysl, a to nejen pro nejbližší, ale i pro farnost, apod. Dospívající velmi ovlivňuje prostředí, důležitá jsou i dobré křesťanské knihy. Zazněla výzva dospělým: „Pište knihy, příběhy, objevte v sobě talent sepisovat zkušenosti a prožitky a podělte se o ně.“

Rodiče musí pochopit tajemství svobody svých dětí, musí s nimi diskutovat o věcech, které jsou pro ně důležité, naslouchat jim, co je důležité pro ně a současně ukázat, že oni sami jsou pevně názorově zakotveni. Dávat dětem svobodu neznamena zříkat se za ně odpovědnosti.

Ekonomie rodiny

Panel vedený Stefanem a Věrou Zamagni – Itálie (autoři knihy *Civil Economy: Another Idea of the Market*, 2016). Stručně přiblížili zjištění nobelisty Garyho Beckera a jeho teorii lidského kapitálu (kterým je výchovou formovaný člověk). Cílem panelu bylo povzbudit k úsilí o uznání rodiny jako zdroje společenské prosperity a iniciovat politiku, která rodině skutečně pomáhá. Taková politika umožňuje jak rodinnou výchovu, tak účast rodičů v profesním životě a současně oceňuje vynakládané úsilí rodiny jako investici do budoucnosti celé společnosti.

Přítomný ekonom prof. Luigino Bruni připomněl, že „*Hodnota rodiny je nevyčísitelná, což neznamená, že „nemá hodnotu“*“. Pokud je rodina považována za pouhé místo spotřeby, je to proto, že se společnost pohybuje mezi placenou profesní a neplacenou rodinnou sférou.

K chudobě ve světě připomněl, že chudí, kteří se neumějí sami dostat ze své bídy, by potřebovali, abychom my pracovali pro ně 12 hodin týdně zdarma.

Zkušenosti z Ruska

Katolické rodiny z Ruska hovořily o svých těžkostech ve společnosti: vedle velkého materiálního nedostatku, způsobeného nedostatečným ekonomickým oceněním státu, zmiňovali rodiče

dospívajících dětí obtížnost dostát úkolu vychovat děti tak, aby vyrostly v sebevědomého člověka, který bude chtít na sebe brát odpovědnost za svůj život i život společnosti.

Protože se mladí lidé bojí manželství, začala církve organizovat setkání pro mladé.

Manželské soužití a jeho krize

Zaměření panelů zahrnovalo jak prezentace způsobů podpory párových dovedností, tak byly prezentovány způsoby práce s manžely v krizích. Systematicky se manželům v krizi věnuje komunita Retrouvaille, působící na mnoha místech světa.

Výzvy otcovství

Byly prezentovány v následujících bodech:

- otec je stejně důležitý jako pečující matka, protože děti potřebují zakoušet péči i stabilitu,
- otec má svědčit také o své lásce k matce dětí – své ženě,
- otcovská role se nevyčerpává jen zajištěním materiálních potřeb (vzor otce živitele). Děti potřebují zažívat přítomnost otce jako svědka víry a toho, kdo je jim nablízku. Potom přijímají i jeho službu autority.
- Na roli otce je potřeba se připravovat a být v ní formován. Dnešní doba potřebuje silné otce.

Sexuální výchova

Sexuální výchova má jít ruku v ruce s prohlubováním vědomí o vlastní identitě. Toto východisko je zvláště důležité při školní výchově.

Zásadou je, ujistit se, že dítě nebo mladý člověk opravdu vnímá, co je mu řečeno. K tomu je důležité pomáhat naslouchajícímu, aby mohl odložit případně i svoji masku a odlišit to, co říká (a za čím se skrývá) od svého vnitřního já. Teprve potom, je možno hovořit o lásce. Mladí lidé často nejsou opravdu těmi, za které se vydávají. Touží po vnitřním tichu a po opravdové lásce. Je proto třeba, aby znovuobjevili svoji hodnotu.

Mj. byl prezentován program [organizace ACCORD](#), která se věnuje pomoci a podpoře manželských párů a také výchově a formaci mladých.

Níže najdete:

[Shrnutí zpráv tiskového střediska ČBK](#)

[Přehled zpráv a mediálních výstupů členů delegace a NCR](#)

[Rozhovory a videa](#)

Marie Oujezdská, Národní centrum pro rodinu